

ganske rolig tiltræde min Forgængers Standpunkt i denne Sag og anbefale at vedtage Lovforslaget, men ganske vist uden den Tilføjelse, som er tilsigtet fra forskellig Side ved de Ændringsforslag, som vare stillede til 3dje Behandling, og som jeg tillod mig ved Lovforslagets Fremsættelse at advare imod.

Nielsen-Grøn: Den højtærede Indenrigsminister har misforstaaet mig. Naar jeg talte om disse Smaaesten eller Raller, som man kalder det, saa hævdede jeg, at det virkelig er noget, som kan kaldes Statens, der kastes op paa Strandkanten. Men saa er Spørgsmaalet: Naar de komme der op, hvis ere de da? Der tror jeg, at enhver, der kender disse Forhold, vil indrømme, at det ikke vil vare med Højvande ret længe, inden de kastes tilbage i Stranden. I den Tid, de ligge paa Strandkanten, mener jeg, at Kommunen skulde have Ret til at faa dem førte bort uden at give Erstatning derfor mere end den Smule, der kan blive givet for den Skade, der maaske gøres ved Kørsel paa vedkommende Lodsejers Jord. Altsaa, i det Øjeblik, de komme op paa Stranden, er det i Virkeligheden Statens, naar de komme til at ligge, bliver det et juridisk Spørgsmaal, hvis de ere. Men det vil maaske ikke vare mer end et Døgn, saa ere de kastede tilbage i Havet, saa jeg tror, det vilde være bedre, om de kom ind paa Kommunens Veje enten aldeles frit eller for en billig Penge.

J. Hage: Jeg vil blot til den højtærede Minister sige, at jeg bekender mig ikke som Tilhænger af den Sætning: Fiat justitia pereat mundus. Selv om Verden ikke forgaar ved denne Lov, saa forekommer det mig dog, at naar man er enig i det — hvad man jo maa gaa ud fra, at den høje Regering er, siden den har anbefalet Skattelovforslagene —, at Grundlaget for den kommunale Beskatning er uretfærdig, at man bør sige, at den lille Uretfærdighed maa vente, til den anden Uretfærdighed er ophævet, ellers ophæve vi en, men forøge en anden. Og hvis der ikke er en Forbindelse mellem Kommunens Byrder og denne Lov, saa ved jeg ikke, hvad Forbindelse er — forudsat at Kommunernes Byrder ville blive forøgede ved denne Lov, og det gaar jeg ud fra som en given Ting, at de mange Steder ville blive. Jeg kan forsikre den højtærede Minister om, at det ingenlunde er min Mening at gøre teoretiske Indvendinger mod Loven, men jeg er overbevist om, at det mange

Steder vil blive følt meget haardt, idet der kan være Steder, hvor man skal bruge store Mængder af Vejmateriale, mens man er gaaet ud fra, at der ikke kunde være Tale om, at Kommunen fik forøgede Byrder fra Lovgivningsmagtens Side, før end et retfærdigere Skattegrundlag blev tilvejebragt. Der vil man blive forbavset over, at man, saa længe dette gamle uretfærdige Grundlag bevares, bliver ved at give ny Byrder, idet jo enhver lille saadan, vil komme til at føles meget haardt af mange mer eller mindre uskyldige, saaledes at selv denne Lov, om den bliver vedtagen, mange Steder vil blive modtagen med Misfor-nøjelse. Jeg kan altsaa ikke indse, at man kan opstille den Sætning, at Retfærdigheden skal først og fremmest ske Fyldest, hver Gang man opdager en Uretfærdighed, og det øjeblikkelig uden Varsel og uden Hensyn til andre Faktorer. Det forekommer mig, at Retfærdigheden maa i mange Tilfælde vente til en belejlige Tid, for at den overhovedet kan siges at blive Retfærdighed.

Bluhme: Jeg vil gerne over for den højtærede Minister sige, at det forekommer mig ikke, at den Sammenligning, han drog mellem Grusgrave og Skove, holder Stik, thi Skove ere den enkeltes Ejendom, som faar Værdi gennem Udviklingen, derimod er det Materiale, som henligger under Jordens Overflade, uden Værdi for nogen fra Arilds Tid og i alt Fald i Kraft af den bestaaende Lovgivning. Det er for saa vidt af Værdi for Kommunen, som den maatte have Brug derfor, men for Ejeren af Jordens Overflade er det værdiløst, og det faar kun Værdi, for saa vidt Kommunen kan bruge det. Det er en Ejendom, der ligefrem borttages fra Kommunen til Fordel for tilfældige Besiddere af Overfladen. Og jeg ser ikke rettere, end at det er til Skade for hele den arbejdende Befolkning, i Særdeleshed for hele den mindre bemidlede Befolkning, fordi det første og vigtigste for Udviklingen i Kommunen er Udviklingen af Kommunikationsmidlerne, Vejenes og Gangstiernes Vedligeholdelse, og det vil blive en meget forøget Byrde for Kommunerne, naar de skulle betale, hvad der hidtil har været værdiløst for de paagældende, blot fordi disse nu faa Brug for det. Det vil ikke være til Gavn for Befolkningen, men ganske vist er der enkelte Mænd, der ville høste Fordel deraf. Men skal det gøres, ser jeg ikke rettere, end at der i Kraft af Grundlovens Bestemmelser om Ekspropriation af Ejendom maa ydes Erstatning af Staten, og vil Staten